

Justitsministeriet
insolvensretskontoret@jm.dk

10. februar 2022 • LKS

Høring over udkast til lovforslag om antallet af højesteretsdommere, sammensætningen af Domstolsstyrelsens bestyrelse og digital anmeldelse til skifteretten af krav og tilgodehavender mv. i sager om skifte af dødsbo

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Generelle kommentarer om digitalisering

De foreslåede ændringer af dødsboskifteloven sker i forbindelse med etableringen af domstolens digitale skifteportal i sager om dødsboskifte, og vi forstår det således, at der reelt er tale om at indføre et krav om digital kommunikation med skifteretterne i forbindelse med anmeldelse af krav, oplysning om fordringer, tilgodehavende mv. i dødsboer.

Vi anerkender og glædes ved digitaliseringen, der åbner for nye muligheder, og som kan bidrage til at gøre hverdagen lettere både for unge og for mange ældre. Vi har selv et korps på ca. 1.700 it-frivillige, der lægger et fantastisk stort arbejde i at hjælpe vores ældre medborgere med at blive og være digitale.

Dog er det ikke alle i samfundet, der kan følge med den digitale udvikling. Ifølge Ældre Sagens egne beregninger har 115.500 personer mellem 65 og 89 år aldrig har været på internettet. Desuden er der ca. 120.000, der ikke har NemID, og lidt under 275.000, der er fritaget fra digital post. Dertil anslår Digitaliseringsstyrelsen i deres rapport "Digital inklusion i det digitaliserede samfund" fra april 2021, at mindst 17-22 % af den voksne befolkning er digitalt udsatte. For dem er det altafgørende, at man opretholder og værner om de ikke-digitale løsninger, så alle borgere uanset livssituation har mulighed for at varetage egne interesser.

Konkrete bemærkninger til høringens § 3:

Til nr. 3:

"Fremsendelse af en fordring eller andet krav på papir eller e-mail til skifteretten eller boet vil derfor heller ikke afbryde proklamafristen [...] Hvis skifteretten modtager et krav eller et tilgodehavende uden om skifteportalen, vil skifteretten skulle vejlede den pågældende om at anvende skifteportalen og om muligheden for at søge om at blive fritaget fra at anvende skifteportalen."

Det er hertil Ældre Sagens opfattelse, at fristen bør anses for overholdt, hvis man har sendt pr. papir eller e-mail inden proklamafristen. Vi savner i den forbindelse svar på, hvad konsekvenser bliver, hvis borgeren sender dagen inden fristen, og skifteretten ikke kan nå at vejlede om at bruge portalen. Det er hertil vores opfattelse, at fristen skal anses for overholdt (svarende til myndigheders videresendelsespligt).

"Det vil derimod ikke være tilstrækkeligt, at vedkommende ikke har adgang til en computer på sin bopæl eller internetadgang. I sådanne tilfælde vil den pågældende normalt kunne få adgang til en computer i retten."

Vi finder det uklart, hvad der menes med "normalt kunne få adgang". Det er dertil vores opfattelse, at personen skal have en fritagelse og dermed ikke være henvist til fx et offentlig bibliotek.

"Er en borger i forvejen undtaget fra kravet om digital post fra det offentlige, vil dette være en omstændighed, som kan være med til at sandsynliggøre, at borgeren ikke kan anvende skifteportalen. Det vil imidlertid fortsat være en konkret vurdering, om borgeren kan anmelde krav mv. på skifteportalen, og betingelserne for fritagelse fra digital post er ikke sammenfaldende med vurderingen af, om borgeren kan anmelde sit krav mv. digitalt."

Det er vores opfattelse, at skifteretten ved denne vurdering bør skønne til fordel for borgeren, idet det må betragtes som overvejende sandsynligt, at en person, som er undtaget fra digital post, heller ikke vil være i stand til at anvende skifteportalen i relevant omfang.

Til nr. 6:

"Det foreslås at ophæve dødsboskiftelovens § 81, stk. 3, nr. 3, idet der efter indførelsen af skifteportalen ikke længere vil kunne ske anmeldelse af fordringer og andre krav direkte til bobestyreren eller boets kontaktperson, men alene ved anvendelse af skifteportalen."

Vores spørgsmål er dertil, om en kontaktperson kan acceptere at modtage oplysningerne, eller om kontaktpersonen **skal** henvise til, at der skal ske anmeldelse via skifteportalen. Dette bør afklares.

Afslutningsvis vil vi bemærke, at vi ikke ud fra høringens indhold kan udlede, hvilken fremgangsmåde, der skal benyttes, hvis kontaktpersonen ikke er digital og ikke kan benytte skifteportalen. Det kunne fx dreje sig om en ældre mand, der er kontaktperson vedrørende sin hustrus dødsbo. Det er hertil vores opfattelse, at man ikke skal være forhindret i at skifte et dødsbo privat, fordi man ikke er digital.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør